

**VILNIAUS UNIVERSITETO
KANCLERIS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VILNIAUS UNIVERSITETO DARBUOTOJO VAIRUOJANČIO TARNYBINĮ ARBA
NUOSAVĄ AUTOMOBILĮ DARBO REIKALAIS SAUGOS IR SVEIKATOS
INSTRUKCIJOS NR. SD-54 PATVIRTINIMO**

2018 m. rugsėjo mėn. 13 d. Nr. R - 498
Vilnius

Vadovaudamasis Vilniaus universiteto statuto 46 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 25 straipsnio 5 punktu ir Vilniaus universiteto rektoriaus 2017 m. birželio 15 d. įsakymo Nr. R-252 „Dėl rektoriaus įgaliojimų perdavimo ir sprendimų pagal priskirtas veiklos ir administravimo sritis įforminimo“ 1.5.1 papunkčiu :

1. Tvirtinu pridedamą Vilniaus universiteto darbuotojo, vairuojančio tarnybinį arba nuosavą automobilį darbo reikalais, saugos ir sveikatos instrukciją Nr. SD-54 (toliau – instrukcija).
2. Įpareigoju Vilniaus universiteto kamieninių padalinių vadovus ir Centrinės administracijos šakinių padalinių vadovus su šio įsakymo 1 punktu patvirtinta instrukcija supažindinti darbuotojus, kuriems pagal darbo pobūdį skiriamos užduotys vykti darbo reikalais tarnybiniu arba nuosavu automobiliu.
3. Pavedu šio įsakymo vykdymo kontrolę Vilniaus universiteto Centrinės administracijos Civilinės ir darbų saugos tarnybos vadovui.

Kancleris

Nikita Ananjevas

Parengė
Civilinės ir darbų saugos tarnybos vadovas
Lionginas Striganavičius

**DARBUOTOJO, VAIRUOJANČIO TARNYBINĮ, NUOMOJAMĄ
ARBA NUOSAVĄ AUTOMOBILĮ DARBO REIKALAIS,
SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA NR. SD - 54**

**I SKYRIUS
BENDROJI DALIS**

1. Instrukcija skirta Vilniaus universiteto (toliau – Universitetas) darbuotojui, dirbančiam Universitete ne vairuotojo pareigose, tačiau, pagal darbo pobūdį, esant reikalui, vairuojančiam tarnybinį arba nuosavą automobilį (toliau kartu – automobilis). Tarnybiniams automobiliams priskiriami Universitetui nuosavybės teise priklausantys automobiliai, taip pat automobiliai, kuriuos Universitetas teisės aktų nustatyta tvarka nuomojasi iš trečiųjų asmenų.

2. Darbuotojui, nesilaikančiam šios instrukcijos ir Kelių eismo taisyklių reikalavimų, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

3. Automobilį vairuoti gali tik darbuotojas, turintis vairuotojo pažymėjimą, suteikiantį teisę vairuoti atitinkamos kategorijos automobilį, pasitikrinęs sveikatą ir turintis galiojančią vairuotojo sveikatos patikrinimo pažymą, išklauses instruktažą darbo vietoje ir susipažinęs su šia instrukcija.

4. Darbuotojas privalo:

- 4.1. laikytis Vilniaus universiteto darbo tvarkos taisyklių, darbe nevartoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;
- 4.2. laikytis Kelių eismo taisyklių;
- 4.3. laikytis automobilio eksploatavimo ir aptarnavimo taisyklių;
- 4.4. saugoti savo ir nekenkti kitų darbuotojų sveikatai;
- 4.5. mokėti saugiai dirbti, žinoti ir vykdyti šios instrukcijos reikalavimus;
- 4.6. nedirbti su techniškai netvarkingais įrankiais ar kitomis darbo priemonėmis;
- 4.7. reikalauti, kad automobilyje esantys asmenys laikytųsi Kelių eismo taisyklių;
- 4.8. laikytis asmens higienos reikalavimų;
- 4.9. išmanyti priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimus ir juos vykdyti;
- 4.10. žinoti, kur padalinyje laikomos gaisro gesinimo priemonės, turėti jas automobilyje, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą;
- 4.11. žinoti pirmosios pagalbos suteikimo būdus bei mokėti praktiškai suteikti pirmąją pagalbą.

5. Darbuotojas turi teisę:

- 5.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias darbo sąlygas;
- 5.2. žinoti apie darbo vietoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;
- 5.3. atsisakyti važiuoti:
 - 5.3.1. kai automobilis yra techniškai netvarkingas;
 - 5.3.2. kai serga ar nesveikuoja;
 - 5.3.3. kai tenka vežti neblaivius keleivius ar krovinius, kurių gabenti turimu automobiliu negalima.

**II SKYRIUS
PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO**

6. Profesinės rizikos veiksniai darbuotojui eksploatuojant automobilį yra šie:
 - 6.1. kuro garų ir išmetamųjų dujų poveikis;
 - 6.2. dirbančio variklio besisukančios dalys ir mazgai;

- 6.3. elektros srovė;
- 6.4. aukšta variklio temperatūra;
- 6.5. cheminės medžiagos;
- 6.6. triukšmas ir netinkamas mikroklimatas;
- 6.7. vibracija;
- 6.8. vairavimo klaidos;
- 6.9. blogos oro sąlygos, slidi, nelygi kelio danga, kiti pavojai kelyje.
- 7. Saugos priemonės nuo rizikos veiksmų poveikio:
 - 7.1. naudoti asmeninės apsaugos priemonės;
 - 7.2. vykdyti šios instrukcijos III-VI skyriuose nurodytus veiksmus.

III SKYRIUS DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

- 8. Prieš pradėdamas vairuoti automobilį, darbuotojas privalo:
 - 8.1. įsitikinti, kad galioja automobilio techninė apžiūra ir civilinės atsakomybės draudimo polisas;
 - 8.2. patikrinti automobilio techninę būklę:
 - 8.2.1. apžiūrėti automobilį iš išorės ir įsitikinti, ar nepažeistas kėbulas, neteka alyva, degalai, aušinimo, stabdžių skysčiai. Taip pat nuvalyti automobilio numerius, stiklus, apšvietimo ir signalizacijos prietaisus, įsitikinti, kad tvarkingi stabdžiai, vairo mechanizmas, šviesos ir garso signalai, padangos, veikia stiklų valytuvai;
 - 8.2.2. radus gedimą, automobilio neeksploatuoti: nuosavame automobilyje pasirūpinti kaip gedimą pašalinti, o tarnybiniame ar nuomojamame automobilyje – informuoti apie gedimą Universiteto Turto valdymo ir paslaugų centro (toliau – TVPC) atsakingą asmenį.

IV SKYRIUS DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

- 9. Darbuotojas privalo vykdyti Kelių eismo taisyklių reikalavimus.
- 10. Vairuodamas automobilį, darbuotojas privalo:
 - 10.1. stebėti kontrolinius matavimo prietaisus ir automobilio mechanizmų veikimą;
 - 10.2. neviršyti leistino greičio, pasirinkti saugų greitį atsižvelgiant į gamtines sąlygas, kelio būklę, eismo intensyvumą;
 - 10.3. pastebėjęs bet kokį gedimą ar keliantį pavojų veiksnį, nedelsiant sustoti kiek įmanoma saugesnėje vietoje, įvertinant grėsmę keleiviams, pėsčiųjų saugumui ir pačiam vairuotojui.
- 11. Automobilio variklis užvedamas starteriu. Draudžiama užvesti variklį tempiant automobilį kitu automobiliu.
- 12. Darbuotojui draudžiama:
 - 12.1. vairuoti automobilį apsvaigusiam nuo alkoholio ar narkotikų, sergant ar pervargus;
 - 12.2. perduoti automobilį vairuoti kitam asmeniui, jei jis neturi vairuotojo pažymėjimo, suteikiančio teisę vairuoti šios kategorijos automobilį;
 - 12.3. laikyti užvestą variklį uždaroje patalpoje (garaže ir kt.);
 - 12.4. vežti pavojingas chemines medžiagas tam nepritaikytu transportu.

V SKYRIUS DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

- 13. Keisti automobilio ratą reikia lygioje vietoje, prieš tai išjungus automobilio variklį, išjungus rankinį stabdį, pavarą ir užfiksavus bent vieną automobilio ratą (pakišti prieš jį ir už jo kokį nors tvirtą, standų daiktą).
- 14. Variklio radiatoriaus dangtelį atsukti, esant įkaitusiam varikliui, galima tik su pirštinėmis ir atsistojus prieš vėją taip, kad aušinimo skysčio garai neapdegintų rankų ir veido.

15. Įvykus eismo įvykiui (autoavarijai), darbuotojas privalo:
 - 15.1. nedelsdamas sustoti, įjungti avarinę šviesos signalizaciją ir pastatyti avarinį ženklą;
 - 15.2. imtis reikiamų priemonių, kad būtų suteikta pirmoji pagalba nukentėjusiajam, prireikus - iškviešti greitąją medicininę pagalbą telefonu 112, o jeigu tai neįmanoma – pasirūpinti, kad pakeliui važiuojanti transporto priemonė nugabentų nukentėjusį į artimiausią gydymo įstaigą;
 - 15.3. apie autoavariją pranešti policijai telefonu 112, informuoti tiesioginį vadovą, informuoti draudimo bendrovę;
 - 15.4. pasilikti autoavarijos vietoje, imtis priemonių, kad būtų išsaugota įvykio vieta tokia, kokia ji buvo po nelaimingo atsitikimo, užrašyti liudininkų pavardes ir adresus;
 - 15.5. jei būtina, atlaisvinti važiuojamąjį kelio dalį (jei kitos transporto priemonės negali pravažiuoti), prieš tai, liudininkams matant, vairuotojas turi nubraižyti autoavarijos schemą, surašyti aktą su liudininkų parašais.
16. Kilus gaisrui automobilyje, darbuotojas privalo:
 - 16.1. nedelsiant sustoti, išjungti variklį, išlaipinti keleivius;
 - 16.2. esant degalinėje (garaže) neužvedus variklio išstumti automobilį iš degalinės (garažo) zonos;
 - 16.3. iškviešti ugniagesius telefonu 112 ir gesinti turimomis pirminėmis priemonėmis (gesintuvu, smėliu, uždengiant nedegiu audeklu).
17. Jeigu dėl gedimo prireikia palikti automobilį, būtina pasirūpinti, kad jis nenuriedėtų, nebūtų kliūtis kitiems eismo dalyviams ir juo nepasinaudotų kiti asmenys.
18. Įvykus autoįvykiui, gaisrui ar kitokiam incidentui vykdant darbo funkcijas, telefonu ar elektroniniu paštu informuoti Universiteto Centrinės administracijos Civilinę ir darbų saugos tarnybą.

VI SKYRIUS

DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

19. Įvykdęs užduotį ir grįžęs, darbuotojas privalo:
 - 19.1. pastatyti tarnybinį ar nuomojamą automobilį į garažą ar kitą nurodytą vietą;
 - 19.2. apžiūrėti, ar automobilis nepažeistas, ar neteka degalai, alyva, aušinimo, stabdžių skysčiai;
 - 19.3. apie darbo metu pastebėtus tarnybinio ar nuomojamo automobilio gedimus pranešti TVPC atsakingam asmeniui.
-